

Projekts tiek īstenots ar Eiropas Komisijas, Globālās izglītības tīkla Eiropā – GENE un valsts budžeta līdzfinansējumu

Vides izglītības darba realizēšana izglītības iestādē, izmantojot Ekoskolu tēmas un vides pārvaldības elementus

IKŠKILES BRĪVĀ SKOLA

24.04.2019

Ievaduzdevums

Sameklē tuvāko kaimiņu, pastāsti:

- kur Tu esi (vai nākotnē plāno) savās stundās iekļāvis vides jautājumus?
- Ko darīji Tu?
- Ko darīja tavi skolēni

Nodarbības plāns

1. Metode integrēšanas ideju radīšanai;
2. Integrēšana Ekoskolu un jaunā pamatskolas standarta kontekstā;
3. Integrēšanas piemēra izpēte, analīze;
4. Sava integrēšanas piemēra radīšana

Man šodien:

1. Jāgūst metodes integrēšanas ideju radīšanai;
2. Jāuzzina, kā integrācijas procesi tiek iekļauti Ekoskolu un jaunā mācību satura/standarta kontekstā;
3. Jāizpēta piemēri, kā var plānot vides jautājumu integrāciju vairāku jomu un priekšmetu ietvarā;
4. Jārada savs stundas (vai tēmas) plāns, kurā tiktu izveidots «JĒGPILNS UZDEVUMS»

1.uzdevums

1. Sadalies grupās pa 4 dalībnieki;
2. Uz darba lapām pirmajā kolonā sarakstiet tās zināšanas, kas ir vissvarīgākās, ko skolēnam jāapgūst «Jūsu» mācību priekšmetā
3. Kopā grupā jābūt vismaz 8 zināšanām

PIEMĒRAM: SKOLĒNS ZINA, KA ZEME IR APAĻA

2.uzdevums

1. Padodiet savas darba lapas pa apli uz priekšu;
2. Uz darba lapām otrajā kolonā sarakstiet tās prasmes, kas ir vissvarīgākās, ko skolēnam jāapgūst «Jūsu» mācību priekšmetā
3. Kopā grupā jābūt vismaz 8 prasmēm

PIEMĒRAM: SKOLĒNS PROT NOTEIKT
DEBESPUSES

3.uzdevums

1. Padodiet savas darba lapas pa apli uz priekšu;
2. Uz darba lapām trešajā kolonā sarakstiet vides jautājumus, kas ir svarīgi Jums kā planētas Zeme iedzīvotājiem
3. Kopā grupā jābūt vismaz 8 vides aktualitātēm

PIEMĒRAM: N un P daudzuma palielināšanās
ūdentilpnēs

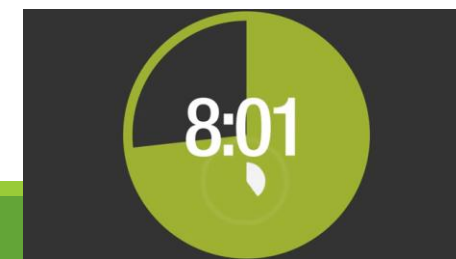

4. (aktivitātes noslēdzošais) uzdevums

1. Padodiet savas darba lapas pa apli uz priekšu;
2. Uz darba lapām ceturtajā kolonā uzrakstiet idejas, kā varētu integrēt vides jautājumus noteiktu prasmju un zināšanu apgūšanas procesā;
3. Izveidojiet 3 idejas, kurās: prasme + zināšanas + vides jautājums

PIEMĒRAM: Skolēni izraksta atslēgas vārdus no teksta par ūdenstilpju eutrofikāciju, katram atslēgas vārdam vai svešvārdam sameklē sakidrojumu!

Kādas idejas jums ir radušās?

1. Grupa nosauc divus labākos piemērus, kā vārētu veidot mācību procesu un iesaistīt tajā vides jautājumus!

IZVĒRTĒJUMS

1. KAS IR ŠĀDAS METODES STIPRĀS PUSES?
2. KO VĒL VARĒTU UZLABOT, KĀ PAPILDINĀT?
3. VAI RADĀS IDEJAS, KO VARĒTU IZMANTOT SAVĀ PROFESIONĀLAJĀ DARBĪBĀ?

INTEGRĀCIJA!
KĀPĒC EKOSKOLA?
KĀPĒC TAGAD?

12.attēls. Sistēmiska pieeja katra bērna un jaunieša jēgpilnai iesaistei mācībās.

Kādi principi SKOLA2030 ir mācību satura īstenošanai?

Lai skolēnu mācīšanās rezultāts būtu lietpratība, skolu praksē nepieciešams:

- katram skolotājam darbu klasē virzīt uz iedzīlināšanos un veidot pašvadītām mācībām piemērotu vidi;
- stiprināt skolu kā mācīšanās organizāciju;
- jēgpilni iesaistīt vecākus un plašāku kopienu katra bērna un jaunieša mācīšanās atbalstam.

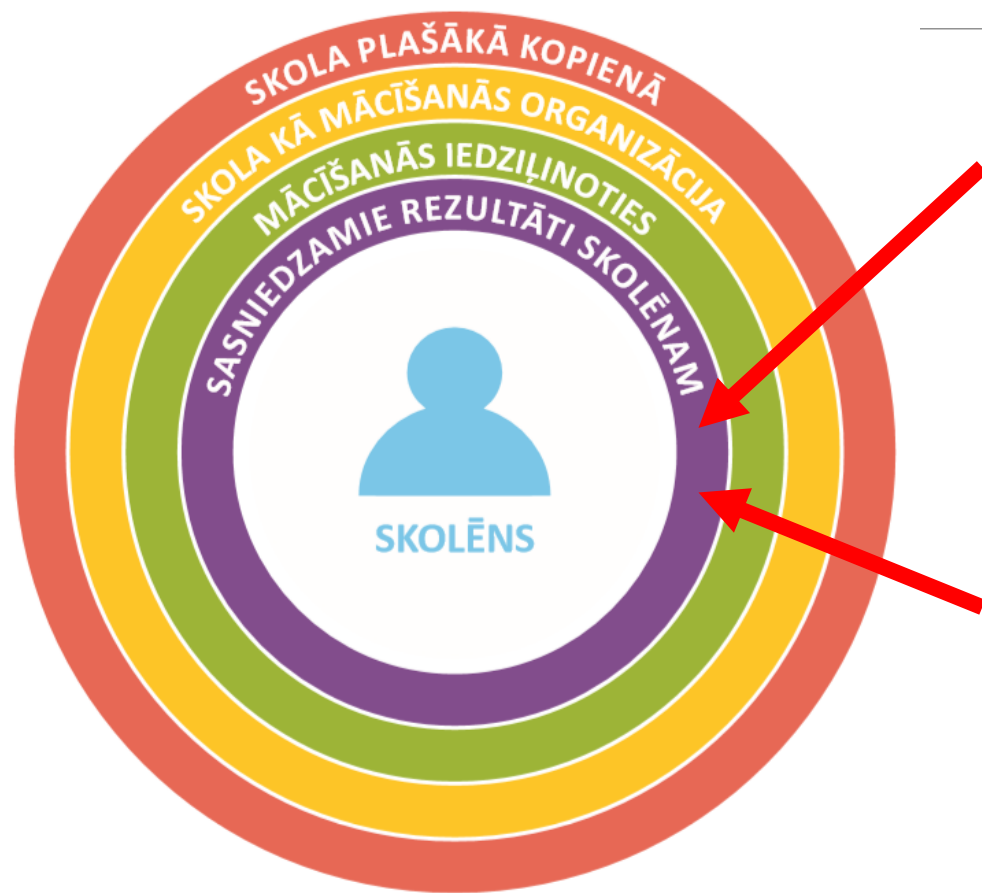
Ekoskolu mērķis

Skolu pārvaldes sistēma, kas rada iespējas jauniešiem veidot skolas vidi un to apsaimniekot, gan iespējas caur mācību saturu veidot izpratni par vides problēmām un to risinājumiem;

vai

Mudināt jauniešus un skolas pārstāvjus būt par pārmaiņu ierosinātājiem vides ilgtspējas jautājumos, aktīvi rīkoties šo pārmaiņu sniegšanā, aktivitātēs iesaistot sabiedrību

Neliela fokusa maiņa?

Mācību mērķi, kas atbilst vides izglītības mērķiem!

+ Specifiskie mācību mērķi, kas būtu jāsasniedz lai īstenotu Ekoskolu mērķus!

- Skolēns zina un izprot jautājumus par vidi un tās problēmām;
- Skolēniem ir prasmes un iemaņas vides problēmu risināšanā;
- Spēj un ir motivēts rīkoties vides labā.

13.attēls. Mācīšanās iedziļinoties pamatelementi.

Lietpratību skolēni attīsta tad:

- ja skolotājs izvirza skaidrus sasniedzamos rezultātus;
- skolotājs piedāvā jēgpilnus uzdevumus un atbilstošu atbalstu;
- skolēniem ir iespēja saņemt attīstošu atgriezenisko saiti;
- skolēni domā par savu mācīšanos un domāšanu.

Mācīšanās iedziļinoties

«Mācīšanās iedziļinoties»

Ekoskolu programmas stiprās puses

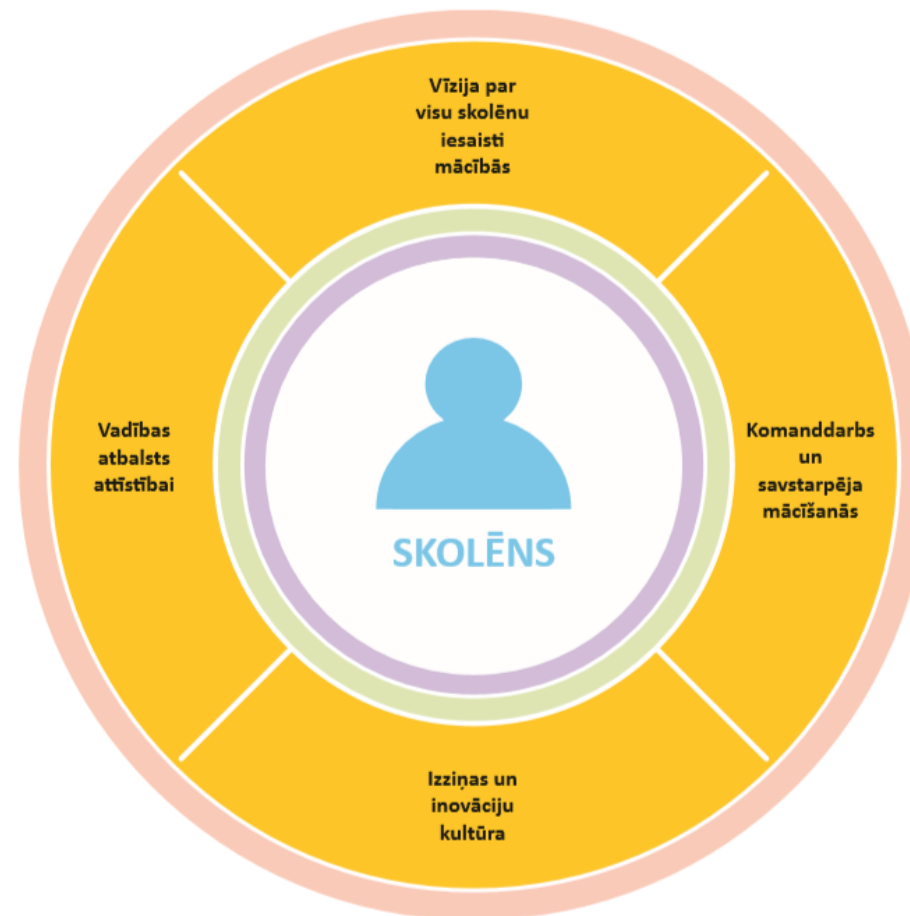
Jēgpilni uzdevumi;

- Atbalsta struktūra (mācību vide);
- Risina īstas dzīves situācijas;
- Nepieciešams domāt

Skolēni domā par savu mācīšanos;

- Dažādu aktivitāšu izvērtēšana

14.attēls. Skolas kā mācīšanās organizācijas pazīmes.

Skolai kā mācīšanās organizācijai ir raksturīga:

- vīzija par visu skolēnu iesaisti mācībās;
- komanddarbs un savstarpēja mācīšanās;
- izziņas un inovāciju kultūra;
- vadības atbalsts attīstībai.

Skola kā mācīšanās organizācija

Skola plašākā kopienā

Atvērta organizācija;

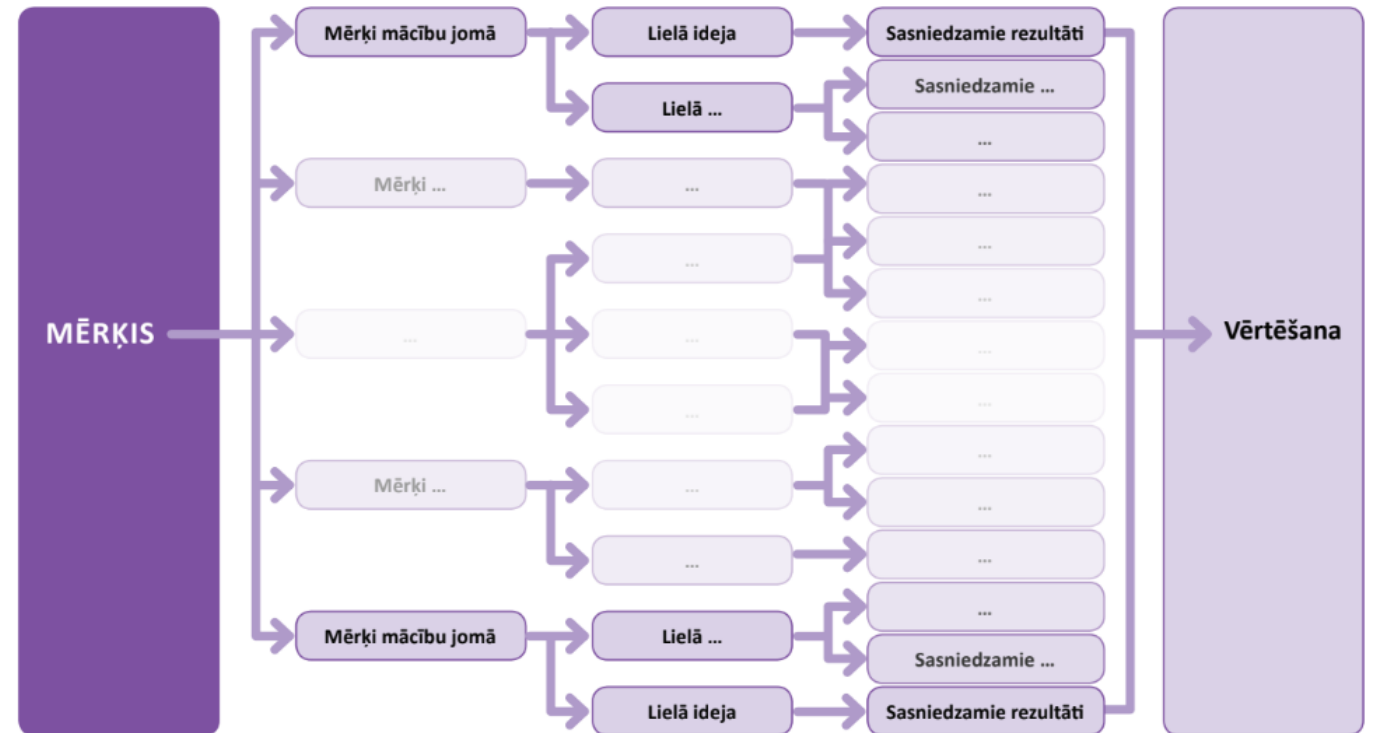
Tiek iesaistītas visas puses;

Sadarbība ar sabiedrību, pašvaldību, NVO, citām izglītības iestādēm

MĀCĪBU SATURA STRUKTŪRA UN IZVEIDES PRINCIPI

SATURS ◀

5.attēls. Mācību satura struktūra.

Sociālā un pilsoniskā joma

Dabaszinību joma

Valodu joma

Kultūras izpratnes un pašizpausmes joma

Matemātikas joma

Tehnologiju joma

Veselības un fiziskās aktivitātes joma

SATURS ◀

5.attēls. Mācību satura struktūra.

→ **Věrtěšana**

5.5. Vērtē cilvēku saimnieciskās un politiskās darbības radītās sekas vidē lokālā un globālā mērogā, veido argumentētus ieteikumus ilgtspējīgai attīstībai.

4.4.1. Atrod likumsakarības starp darbu, enerģiju un jaudu, salīdzinot dažādās enerģijas izpausmes (mehāniskā, elektriskā, siltums), lietojot fizikālos jēdzienus, lielumus,

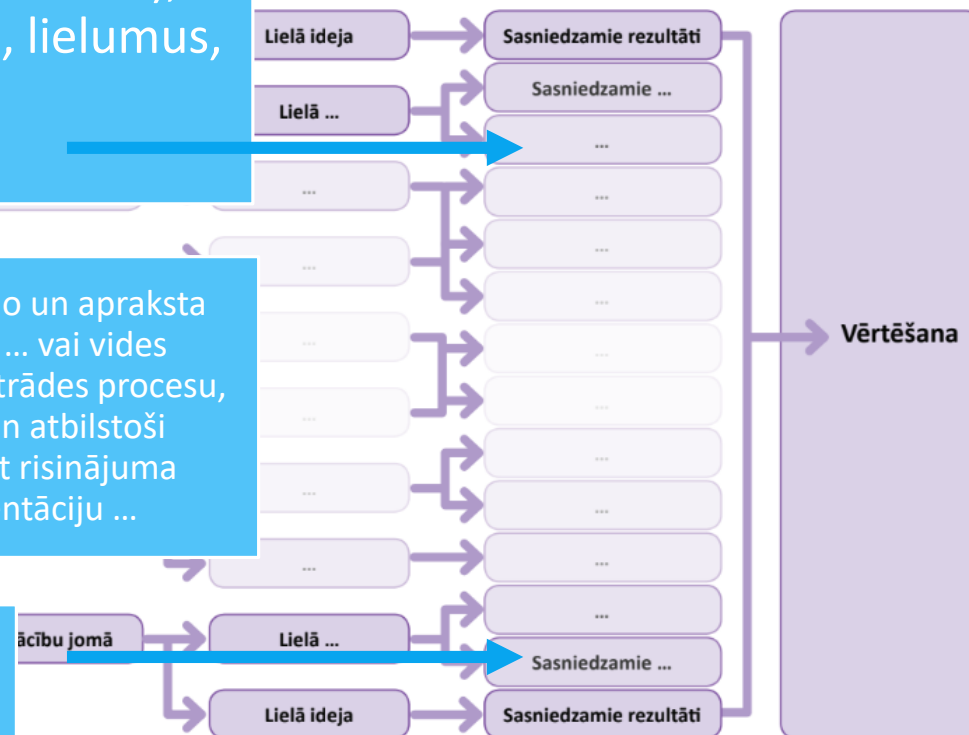
4.2. Analizē un apraksta mākslas darbu formu un estētisko aspektu. Interpretē darbus to veselumā (saturs un forma).

5.1.4. Aprēķina datu kopas modu, mediānu, amplitūdu, absolūto un relatīvo biežumu, izmantojot arī izklājlappās iebūvētās funkcijas.

1.3.1. ... plāno un apraksta produkta, ... vai vides risinājuma izstrādes procesu, veidojot un atbilstoši noformējot risinājuma dokumentāciju ...

3.1. Analizē, izvērtē un lieto vingrinājumus, kas ietekmē vielmaiņas, imūnsistēmas, sirds un asinsvadu, kaulu un muskuļu sistēmu veselību.

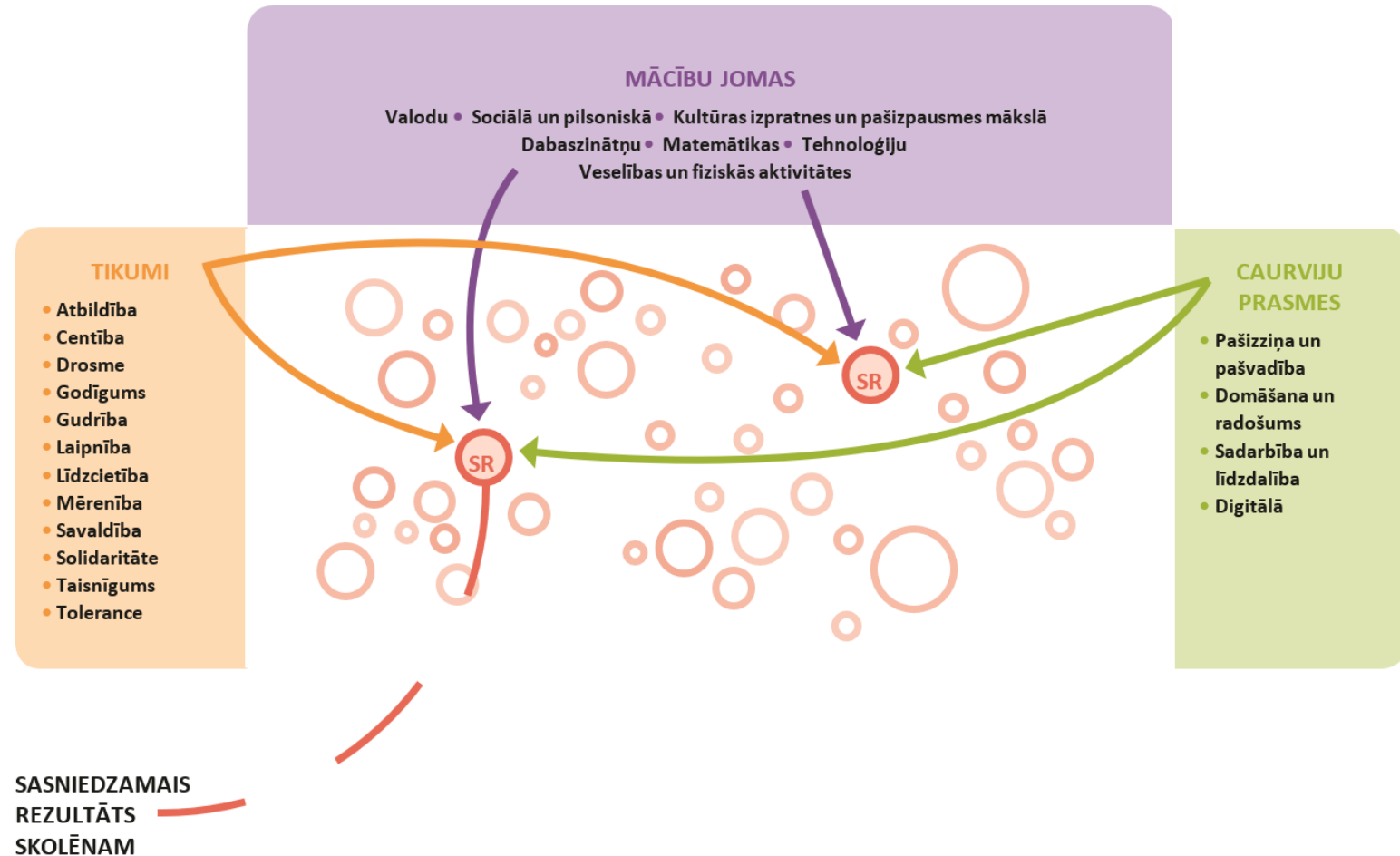
2.1.5. Raksta patstāvīgi ielūgumu, apsveikumu, lietišķo vēstuli, iesniegumu, paskaidrojumu, CV, motivācijas vēstuli, arī digitālajā formā un e- vidē.

Mācību satura struktūra un izveides principi

6.attēls. Lietpratība kā komplekss sasniedzamais rezultāts.

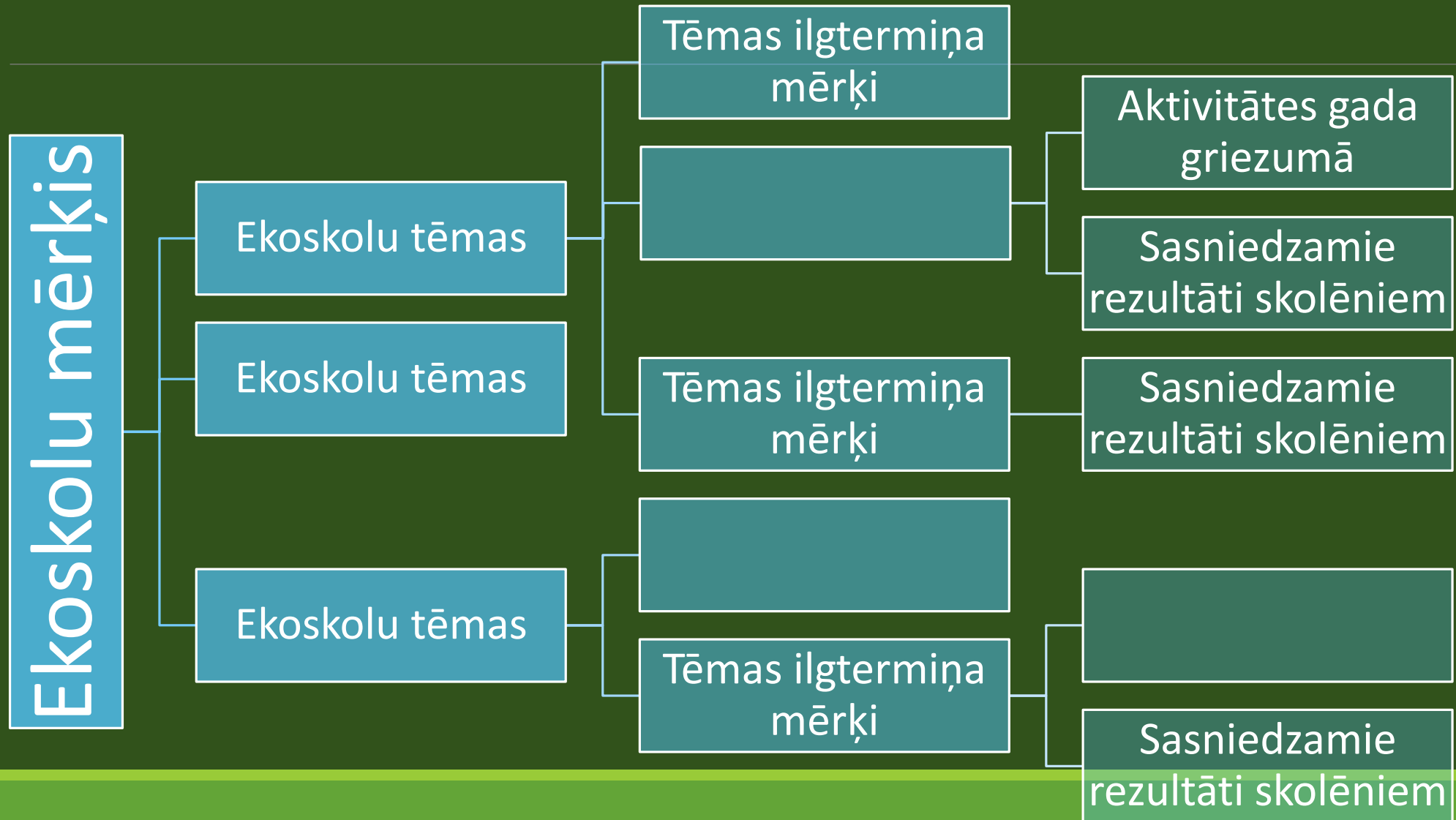
Skolēnu
sasniedzamie
rezultāti ir
kompleksi

Mācību satura integrācijas modeļi, kā veidot skolēnu izpratni par lielo ideju

1. skolotāji, katrs zinot savas mācību jomas sasniedzamos rezultātus, plāno kopā, lai vienotos par vienādām stratēģijām, un strādā paralēli. Šis princips praksē pašlaik ir visplašāk sastopamais;
2. ir iespēja vienoties vienā laika posmā, vairākiem skolotājiem piedāvājot skolēniem integrētus mācību projektus ap vienu lielo ideju;
3. ir iespējama daļēja integrācija, daļu no mācību laika, kas atvēlēts lielās idejas izpratnei, realizēt integrēti, veidojot kopīgo mācību projektu, un daļu – paralēli attiecīgajos mācību priekšmetos.

mērķa sasniegšana

Kādi principi ir izmantoti, veidojot Skola2030 mācību saturu?

Būtiskums un kompleksums;

Pēctecība un veselums;

Mērķu atvasināšana;

Rezultātu mērāmība;

Starpdisciplinārītāte;

Modularitātes princips

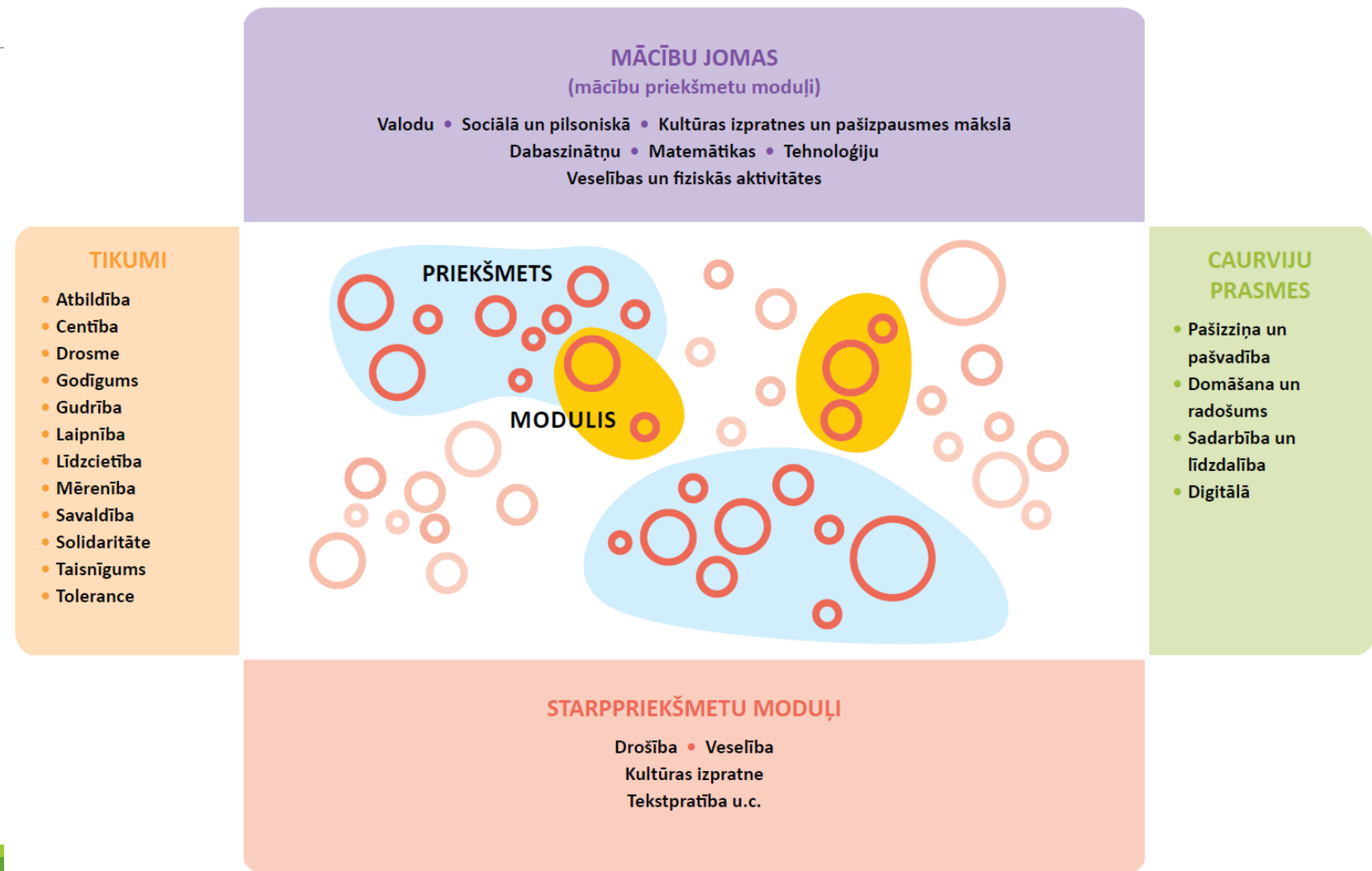
Kā šie principi saskan ar Ekoskolu mācību satura plānošanu?

Integrēšana

- **vienota pieeja visos mācību priekšmetos;**
- **rezultāts » zināšanas + daudzveidīgas prasmes, attieksmes, motivācija rīkoties;**

Kā šie principi saskan ar Ekoskolu mācību satura plānošanu?

Modularitātes princips:

Kā šie principi saskan ar Ekoskolu mācību satura plānošanu?

Modularitātes princips:

Kā šie principi saskan ar Ekoskolu mācību satura plānošanu?

Modularitātes princips:

Dabaszinību joma

- Skolēni pēta dažādu transporta veidu patērēto enerģijas daudzumu, cik ir nepieciešams, lai pārvietotu vienu pasažieri;
- Pēta, cik ātri notiek pārvietošanās

Sociālā un pilsoniskā joma

- Skolēni noskaidro, kādi ir skolas skolotāju, skolēnu, skolēnu vecāku ikdienas pārvietošanās paradumi;
- Noskaidro, kādi ir iemesli šādai pārvietošanās situācijai;

Vides izglītība

Kā skolēniem veidojas izpratne par cilvēku ikdienas pārvietošanās paradumiem

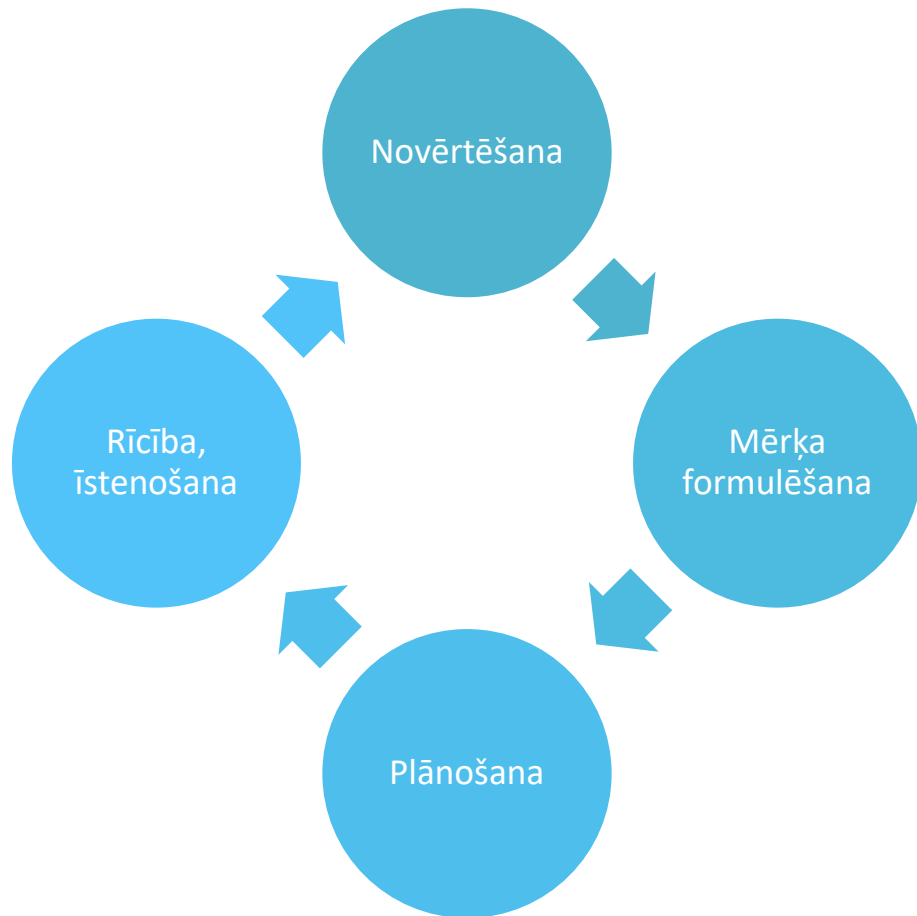
Tehnoloģiju joma

- Zinot esošo ikdienas transportēšanas situāciju, skolēni domā par iespējamajiem variantiem, izstrādā tehnoloģijas, risinājumus problēmas mazināšanai

Veselības un fiziskās aktivitātes loma

- Noskaidro, kādi būtu sabiedrības grupu veselības ieguvumi, ja ikdienas pārvietošanas vajadzībām izmantotu velosipēdu vai pārvietošanos kājām.

Principi mācību procesa un integrēšanas plānošanai

SMART

- Specific
- Measurable
- Attainable
- Relevant
- Time - bound

Vienas gada tēmas integrēšanas plānošana

Esošajās grupās izpētiet piedāvāto piemēru, plānu, par meža tēmas integrēšanu mācību procesā;

- Kādi aspekti ir ievēroti plānošanas procesā?
- Kuri piemēri liecina, ka tiek veidota starp priekšmetu saikne?
- Var starp priekšmetu integrācija ir vienīgais veids, kā veikt integrāciju?
- Vai kāds no skolēnu sasniedzamajiem rezultātiem ietver sevī arī kādu komplicētu, sarežģītu prasmi?
- Ko Jūs šim plānam varētu pievienot klāt?
- Vai ir ievēroti vides ilgtspējības, drošības principi? Vai ar šiem uzdevumiem tiek sasniegti
- Vai ir jautājumi ar skolas dzīves aktualitāti, saistīti reālo situāciju skolā un kopienā?
- Kā pārlicināties, vai mērķis sasniegts?

Saliktu, sarežģītu prasmju (arī caurviju prasmju) apgūšanas plānošana

Prasmes šķelšana;

- Ko dara cilvēks, kas labi prot prasmi (piemēram: Prot izsekot vēsturiskajiem avotiem par vietas attīstību);
- Ko viņš zina? Ko prot? Kādu attieksmi pauž?
- Ko zina mani skolēni?
- Kas man jādara, lai skolēni šo prasmi prastu labi, nepieciešamajā līmenī?

Darba lapa - kopīgai darba plānošanai

(Kompleksas prasmes mācīšanai ilgtermiņā)

[illegible]

Vienas gada tēmas integrēšana mācību procesā

25:00

Ekoskolu gada tēmas
sasniedzamais vides
jautājums

Sasniedzamais
rezultāts no mācību
standarta

Aktivitāte,
uzdevumi, kas ļauj
sasniegt šos mērķus

Sadalieties pa pāriem!

**Pārī izveidojiet 2 integrācijas
piemērus;**

- Viens piemērs, kurā vides jautājums/ziņa tiek nodota caur vienu mācību priekšmetu;
- Viens piemērs, vides jautājums/ziņa tiek nodota integrēti caur vismaz divām jomām;

**Esiet gatavi dalīties ar
pārējiem klātesošajiem;**

**SASNIEDZAMIE REZULTĀTI UN CAURVIJU
ATGADNE**

<https://ej.uz/MATEKO2018> (**ŠAJĀ SAITĒ VISA MAPE**)

PIRMASKOLAS VADLĪNIJAS <https://ej.uz/PIRMSS>

SR DABASZINĀTŅU JOMAI <https://ej.uz/PAMDABA>

SR KULTŪRAS JOMĀ <https://ej.uz/PAMKULT>

SR MATEMĀTIKAS JOMĀ <https://ej.uz/PAMMAT>

SR PILSONISKAJĀ JOMĀ <https://ej.uz/PAMPIL>

SR TEHNOLOĢIJU JOMĀ <https://ej.uz/PAMTEH>

SR VALODU JOMĀ <https://ej.uz/PAMVAL>

SR FIZISKAJĀ JOMĀ <https://ej.uz/PAMFIZ>

Trešās daļas noslēgums

-
- Kāda ir galvenā atziņa, ko Tu paņemsi no šīs nodarbības?

STUNDAS PIEMĒRA IZVEIDE

13.attēls. Mācīšanās iedziļinoties pamatelementi.

Lietpratību skolēni attīsta tad:

- ja skolotājs izvirza skaidrus sasniedzamos rezultātus;
- skolotājs piedāvā jēgpilnus uzdevumus un atbilstošu atbalstu;
- skolēniem ir iespēja saņemt attīstošu atgriezenisko saiti;
- skolēni domā par savu mācīšanos un domāšanu.

Mācīšanās iedziļinoties

Mācību aktivitāšu plānošana

- Uz sasniedzamo rezultātu vērsta plānošana;
- Kāds ir šis sasniedzamais rezultāts skolēnam? Ko viņš zina, ko viņš prot ko viņš dara?
- Kā pārbaudīt procesā, vai viņš virzās uz šo rezultātu?
- Kādi uzdevumi, aktivitātes jāpiedāvā, lai šo sasniegtu?

Macību aktivitāšu plānošana

Jēgpilni uzdevumi

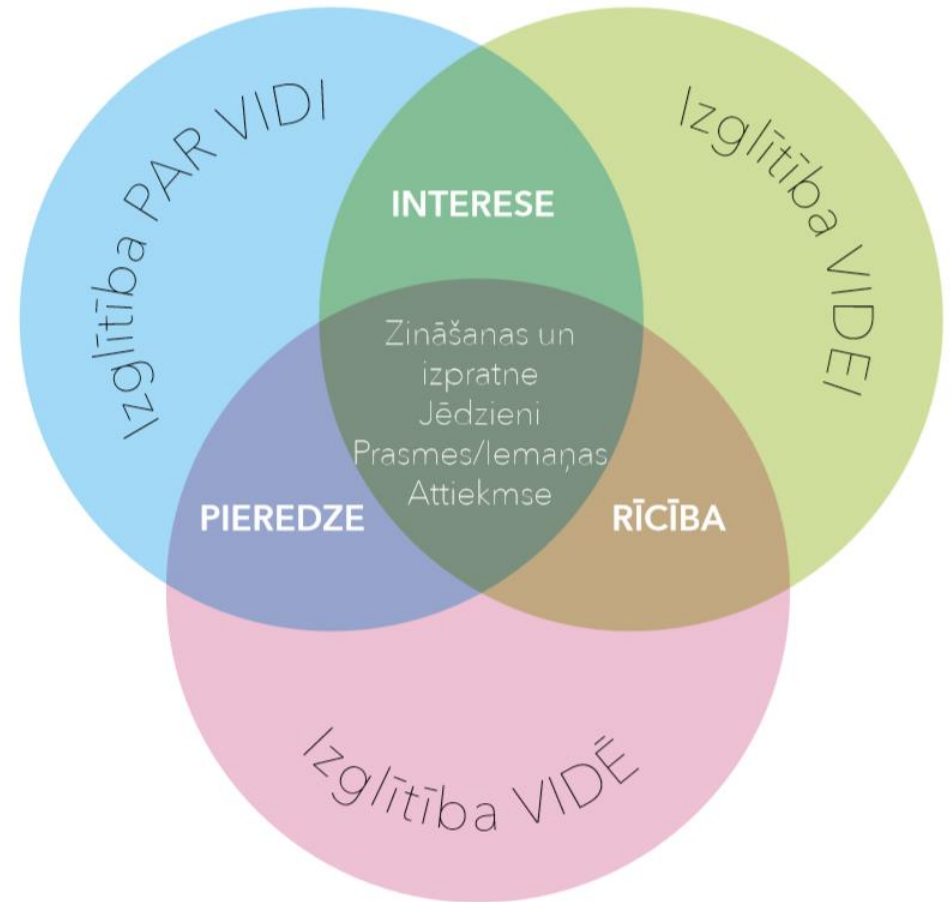
1. **Palīdz skolēnam sasniegt rezultātu** (*ir skaidrs, ko ar šo uzdevumu var iemācīties un ka ar to tuvojies mērķim*).
2. **Ietver atbalsta struktūru skolēnam** (*atgriezeniskā saite, vide – gan fiziska, gan emocionāla*).
3. **Atbilst skolēnu esošajām zināšanām, prasmēm, pieredzei** (*diferenciācijas iespējas, mācīšanās tuvākajā apguves zonā, iespēja praktizēties, tiek izmantotas iepriekšējās zināšanas*).
4. **Nepieciešams domāt** (*augstākie izziņas darbības līmeņi – interpretēšana, analīze, sintēze, novērtēšana*).
5. **Uzdevumi ir daudzveidīgi un ietver autentiskas situācijas** (*situācija ir skolēnam aktuāla*).

Mācību aktivitāšu plānošana

EKOSKOLU PIEEJA

Teorētisko zināšanu
tuvināšana reālajai dzīvei,
ikdienas pieredzes
izmantošana mācībās,
problēmorientēta un
rīcīborientēta mācīšanās;

Savas nodarbības/uzdevuma plānošana

Ar kolēģi (vēlams citas jomas vai mācību priekšmeta skolotāju) **radi jēgpilnu uzdevumu/aktivitāti** vienā mācību priekšmetā vai integrētu starp dažādām mācību jomām;

- Ved uz rezultātu;
- Ir iespēja pašam sekot savam progresam vai saņemt atgriezenisko saiti;
- Vai ir jādomā;
- Vai vide atbalsta mācīšanos; vai situācija ir īsta aktuāla?
- Domā arī par caurviju prasmēm, kas tiek attīstītas mācību uzdevuma pildīšanas laikā;

Noslēgums

-
- Pastāsti citai grupai, kādu ideju Jūs radījāt!
 - Kas ir tas, par ko TU visvairāk esi lepns (šīs idejas sakarā)